

Niels Henrik Abel

Niels Henrik Abel

Născut	5 august 1802 Findo, Norvegia
Decedat	6 aprilie 1829 Froland, Norvegia , la vârsta de 26 de ani
Rezidență	Norvegia
Naționalitate	 norvegiană
Instituție	Universitatea Regală Fredericiană
Alma Mater	Universitatea Regală Fredericiană
Cunoscut pentru	Grup abelian , Funcție abeliană , Teorema lui Abel
Religie	luteran

Niels Henrik Abel (n. 5 august 1802, Findo - d. 6 aprilie 1829, Froland) a fost un matematician norvegian, pionier în dezvoltarea unor ramuri ale matematicilor moderne.

Date biografice

În 1822 se înscrie la Universitatea Christiania; totuși a studiat matematica aproape în întregime de unul singur. După absolvire a studiat la Berlin și Paris. În Berlin a întâlnit și a fost ajutat de A. Crelle, fondator al *Journal für die Reine und Angewandte Mathematik* și a participat la fondarea acestui jurnal. Deși a făcut o muncă admirabilă la Paris, nu a câștigat faima pe care o merita. S-a întors în Norvegia în mai 1827 dar, fără a găsi o slujbă, a fost obligat să înfrunte sărăcia în timp ce își continua cercetarea. A murit la 26 de ani de tuberculoză.

Opera

Încă de la 19 ani Abel a arătat că ecuațiile de ordin mai mare sau egal ca 5 nu sunt rezolvabile algebric. A demonstrat că ecuațiile abeliene pot fi rezolvate algebric, a contribuit la teoria seriilor binomiale și a seriilor infinite în general, la teoria funcțiilor eliptice, introducerea integralelor abeliene și la stabilirea teoremei lui Abel. În 1824 a demonstrat că este imposibil de găsit soluții ale ecuațiilor de gradul cinci sau mai mare cu ajutorul radicalilor) teorema Abel-Ruffini). În 1825 a descoperit funcțiile eliptice, funcții cu dublă periodicitate și le-a publicat în 1827. În același timp cu K. Jacobi, a pus bazele funcțiilor eliptice și a cercetat integralele care-i poartă numele. În 1826 a dat un exemplu de ecuație integrală: să se găsească curba descrisă de o masă, atunci când aceasta alunecă de-a lungul curbei dintr-o poziție de repaus către punctul cel mai de jos, timpul pentru a ajunge în punctul respectiv fiind cunoscut.